

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Аліон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

**ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ
ТА ПРЕЗЕНТАЦІЙ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ**

рівень вищої освіти	<u>доктор філософії</u>
галузь знань	<u>10 – Природничі науки</u>
спеціальність	<u>103. Науки про Землю</u>
освітня програма	<u>Науки про Землю</u>
спеціалізація	_____
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
факультет	<u>геології, географії, рекреації і туризму</u>

2021/2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму

«7» серпня 2021 року, протокол № 7

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Людмила Миколаївна НЕМЕЦЬ, д. геогр. н., професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіоналістики

Катерина Юріївна СЕГІДА, д. геогр. н., доцент, доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоналістики

Програму схвалено на засіданні кафедри соціально-економічної географії і регіоналістики

Протокол № 9 від «7» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

(підпис) Людмила НЕМЕЦЬ

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми 103. Науки про Землю (рівень PhD)

Гарант освітньо-наукової програми
(підпис) Віліна ПЕРЕСАДЬКО

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету геології, географії, рекреації і туризму

Протокол № 6 від «7» серпня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії

(підпис) Олександр ЖЕМЕРОВ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Підготовка наукових публікацій та презентацій результатів досліджень» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за напрямом 10 – Природничі науки спеціальності 103. Науки про Землю.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни є формування у аспірантів знань про типізацію наукових статей, вимоги до їх структури і змісту, про міжнародні наукометричні бази та їх показники, практичних знань з підготовки наукових статей, особливостей пошуку можливостей публікації, ведення діалогу, репрезентативної презентації результатів власних наукових досліджень.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є

- розглянути поняття про наукометричні бази, їх перелік, показники їх цінності;
- визначити види наукових публікацій, типову структуру наукової статті, сутність окремих складових, правила складання списку використаних джерел, посилань, оформлення цитат;
- з'ясувати алгоритм, хід та етапи підготовки наукової статті, типові правила подання наукових статей до публікації;
- визначити структуру та вимоги до анотацій та рефератів статей;
- розглянути сутність та структуру презентацій результатів наукових досліджень, їх підготовки, оформлення, представлення.

1.3. **Кількість кредитів – 4.**

1.4. **Кількість годин – 120.**

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
4 год.	2 год.
Практичні заняття	
26 год.	6 год.
Самостійна робота	
90 год.	112 год.

1.6. Заплановані результати навчання:

формування загальних та фахових компетентностей:

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження; здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел; до ділових комунікацій у професійній сфері та роботи у міжнародному контексті;
- здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у Науках про Землю та дотичних до них міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з Наук про Землю та суміжних галузей;
- здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних наукових текстів за напрямом досліджень;
- здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, навчальній та дослідницькій діяльності; здатності дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

забезпечення досягнення наступних програмних результатів навчання:

- передові концептуальні та методологічні знання в науках про Землю та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання знань та/або інновацій;
- знання та розуміння про:
 - структуру наукової статті, тез доповіді, презентації;
 - вимоги до наукових публікацій та презентацій;
 - процес написання статті, етапи підготовки;
 - правила подання наукових статей до фахових журналів та журналів, що входять до міжнародних наукометричних баз;
 - поняття та перелік міжнародних наукометричних баз, пошук та вибір відповідних видань;
 - процес рецензування;
 - наукову етику та моральні принципи, особливості наукової доброчесності;
 - поняття про impact-фактор, H-індекс, показники Source Normalized Impact per Paper (SNIP) та SCImago Journal Rank (SJR);
- уміння вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми наук про Землю державною та іноземними мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних і міжнародних наукових виданнях;
- навички формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, математичного, картографічного та комп'ютерного моделювання, а також літературні дані;
- навички планувати та виконувати прикладні та/або теоретичні дослідження в предметних галузях наук про Землю та дотичних міждисциплінарних напрямків, критично аналізувати результати власних наукових та/або прикладних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми;

- уміння застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та геоінформаційні системи;
- уміння розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які уможливають переоцінку існуючого та створення нового цілісного знання для розв'язання значущих наукових та науково-прикладних задач у науках про Землю і суміжних з ними галузях знань, з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, екологічних, економічних та правових аспектів;
- навички та уміння:
 - фахово підготувати наукову статтю, тези доповіді, презентацію;
 - складати abstracts, анотації, реферати;
 - здійснювати пошук можливостей для публікації, вибір видання для представлення результатів власних досліджень;
 - вести діалог, відстоювати власну думку, сприймати критику; генералізувати інформацію та репрезентативно представляти результати власних досліджень;
 - подати наукову статтю до фахових журналів та журналів, що входять до міжнародних наукометричних баз.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Підготовка наукових публікацій

Лекція 1. Наукові публікації: класифікації, структура, особливості підготовки. Види наукових статей, вимоги до них. Типова структура наукової статті, сутність окремих складових. Алгоритм та етапи підготовки наукової статті.

Правила складання списку використаних джерел, посилань, оформлення цитат. Поняття про академічний плагіат. Поняття про анотацію й реферат, їх структура та вимоги до складання.

Поняття про наукометричні бази, їх перелік, пошук та вибір видань, які відповідають напряду досліджень. Поняття про impact-фактор, H-індекс, показники Source Normalized Impact per Paper (SNIP) та SCImago Journal Rank (SJR). Типові правила подання наукових статей до фахових журналів та журналів, що входять до міжнародних наукометричних баз.

Поняття про рецензування.

Поняття про наукову етику та моральні принципи.

Тема 2. Презентація результатів досліджень

Лекція 1. Презентації результатів власних досліджень. Типи презентацій наукових досліджень. Типова структура наукової презентації, сутність окремих складових. Алгоритм та етапи підготовки презентації. Особливості представлення результатів дослідження аудиторії: змістовність та цікавість доповіді, вміння вести діалог, відстоювати власну думку, сприймати критику.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Підготовка наукових публікацій	90	2	20			68	90	1	4			85
Тема 2. Презентація результатів досліджень	30	2	6			22	30	1	2			27
Усього годин	120	4	26			90	120	2	6			112

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Типізації наукових публікацій, вимоги до них. Типова структура наукової статті, сутність окремих складових. Алгоритм та етапи підготовки наукової статті.	6	1
2	Поняття про академічний плагіат. Поняття про наукову етику та моральні принципи.	4	1
3	Правила складання списку використаних джерел, посилань, оформлення цитат.	2	
4	Поняття про анотацію й реферат, їх структура та вимоги до складання.	2	
5	Поняття про наукометричні бази, їх перелік, пошук та вибір видань, які відповідають напрямку досліджень. Поняття про impact-фактор, H-індекс, показники Source Normalized Impact per Paper (SNIP) та SCImago Journal Rank (SJR).	2	1
6	Типові правила подання наукових статей до фахових журналів та журналів, що входять до міжнародних наукометричних баз. Поняття про рецензування.	2	1
7	Типи презентацій наукових досліджень. Типова структура наукової презентації, сутність окремих складових. Алгоритм та етапи підготовки презентації.	2	
8	Особливості представлення результатів дослідження аудиторії: змістовність та цікавість доповіді, вміння вести діалог, відстоювати власну думку, сприймати критику.	6	2
<i>Разом</i>		26	6

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Опрацювання теми: Вимоги ВАК України до статей у фахових виданнях. Структура статей. Зміст складових. Виконання практичних завдань, обговорення на занятті	6	8
2	Опрацювання теми: «Кодекс честі вченого». Моральні принципи. Концепція етосу науки Р. Мертон. «Етика і наука» Р. Коена Виконання практичних завдань, обговорення на занятті	8	10
3	Опрацювання теми: Оформлення списку використаних джерел відповідно до вимог ВАК України Виконання практичних завдань, обговорення на занятті	6	8
4	Опрацювання теми: Оформлення списку використаних джерел відповідно до стандарту АРА Виконання практичних завдань, обговорення на занятті	6	8
5	Опрацювання теми: Міжнародні наукометричні бази. Пошук українських та світових видань за тематикою дослідження, які входять до міжнародних наукометричних баз Виконання практичних завдань, обговорення на занятті	10	12
6	Опрацювання теми: Поняття про impact-фактор, H-індекс, показники Source Normalized Impact per Paper (SNIP) та SCImago Journal Rank (SJR). Відповідність видань показникам Виконання практичних завдань, обговорення на занятті	8	10
7	Опрацювання теми: Пошук та контент-аналіз видань за тематикою досліджень. Реферування статей Виконання практичних завдань, обговорення на занятті	12	16
8	Підготовка статті відповідно до вимог видань, що входять до міжнародних наукометричних баз (за результатами власних досліджень відповідно до теми дисертаційної роботи), оформлення презентації. Представлення чорнового варіанту статті, презентації та доповідь, обговорення на занятті	34	40
<i>Разом</i>		<i>90</i>	<i>112</i>

6. Індивідуальне завдання

Не передбачено

7. Методи навчання

- пояснювально-ілюстративні;
- репродуктивні;
- проблемного викладу;
- частково-пошукові;
- дослідницькі методи.

8. Методи контролю

- усне опитування (індивідуальне, комбіноване, фронтальне), участь в обговоренні та дискусії;
- перевірка практичних робіт;
- тестове опитування та письмовий контроль.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Разом	Залікова робота	Сума
ПЗ 1	ПЗ 2	ПЗ 3	ПЗ 4	ПЗ 5	ПЗ 6	ПЗ 7	ПЗ 8	ПЗ 9	ПЗ 10	ПЗ 11, 12, 13			
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	40	60	40	100

ПЗ 1, ПЗ 2, ... – практичні заняття

ПЗ 11, 12, 13 – комплексна практична робота

Критерії оцінювання навчальних досягнень:

Практичні заняття – 2 бали:

- доповіді за темами, робота з практичними завданнями – 1 бали;
- відповіді на запитання, участь у дискусії – 1 бали.

Комплексна практична робота – 40 балів:

- Підготовка статті відповідно до вимог видань, що входять до міжнародних наукометричних баз (за результатами власних досліджень відповідно до теми дисертаційної роботи) – 30 балів:
 - Анотація, ключові слова – 1 бали
 - Обґрунтування теми дослідження – 2 бали
 - Аналіз попередніх досліджень – 5 бали
 - Визначення раніше нерозкритих питань, формулювання мети та дослідницьких завдань – 2 бали
 - Методи та методика дослідження – 3 бали
 - Результати дослідження – 4 бали
 - Висновки та напрями подальших досліджень – 3 бали
 - Список використаних джерел – 2 бали
 - Реферат – 2 бали
- Презентація результатів дослідження – 10 балів
 - Оформлення презентації – 4 балів
 - Доповідь – 3 бали
 - Відповіді на запитання, ведення дискусії – 3 бали

Залікова робота – 40 балів:

- питання, що передбачають розгорнуті відповіді – 4 * 10 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література:

1. Міністерство освіти і науки України: Підготовка кадрів вищої кваліфікації: Як публікуватися у міжнародних рецензованих виданнях [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoi-kvalifikacziyi/yak-publikuvatisya-v-mizhnarodnix-recenzovanix-vidanniyax.html>
2. Как написать и опубликовать статью в международном научном журнале: метод. рекомендации /сост. И.В. Свидерская, В.А. Кратасюк. – Красноярск: Сиб. федерал. ун-т, 2011. – 52 с.
3. Davis M. Scientific papers and presentations, second edition: navigating scientific communication in today's world / M. Davis. – Academic press, 2004. – 384 p.
4. Day R. How to write and publish a scientific paper, 6th edition / R. Day, B. Gastel. – Greenwood press, 2006. – 320 p.
5. Day R. Scientific english: a guide for scientists and other professionals, 3d edition / R. Day, N.Sakaduskiю – Greenwood, 2011. – 224 p.
6. Hartley J. Academic writing and publishing: a practical handbook/ J. Hartley. – Routledge, 2008. – 208 p.
7. Council of Science Editors. Scientific style and format: the CSE manual for authors, editors, and publishers, 8th edition. – 2014. – 231 p.
8. Swales J. M. and Feak C.B. English in today's research world: a writing guide (Michigan series in English for academic & professional purposes) / J. Swales, C. Feak. – University of Michigan press/ESL, 2000. – 304 p.
9. Malmfors B. Writing and Presenting Scientific Papers, 2nd edition / B. Malmfors, Ph. Garnsworthy, M. Grossman // Nottingham University Press, 2004. – 168 p.
10. Lagendijk A. Survival Guide for Scientists: Writing – Presentation – Email / A. Lagendijk. – Amsterdam University Press, 2008. – 215 p.
11. American heritage dictionary of the English language. 4th ed. Retrieved January 7, 2002, from <http://www.bartleby.com/61>
12. Підготовка матеріалів: приймаючи дослід, перефразуючи та посилаючись на вихідні дослідження: Acknowledging, Paraphrasing, and Quoting Sources The Writing Center, 6171 White Hall, UW-Madison 7. Rev.03/04/03
13. Рейтинги журналів та їх об'єктно-предметні області: SJR website, rank by subject field: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: scimagojr.com/journalrank.php
14. Пошук видань за науками [Електронний ресурс]. – Режим доступу: libguides.com
15. Публікації в SCS журналах: Publish in SCS Journal [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.scsjournal.org
16. Детальна інформація про показники SNIP и SJR [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.journalmetrics.com

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Цитування: довідкові сайти:

1. ACS Citation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pubs.acs.org/doi/pdf/10.1021/bk-2006-STYG.ch014>
2. AMA Citation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.evansville.edu/libraries/ama.cfm>
3. APA Citation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/1/>
4. ASA Citation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/583/01/>

5. Basic Legal/ALWD Citation [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.law.cornell.edu/citation/>
6. LSA Citation [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.linguisticsociety.org/resource/unified-style-sheet>
7. MLA Citation [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/747/01/>
8. Chicago Citation [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/717/01/>
9. Harvard Style Citation [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://sydney.edu.au/library/subjects/downloads/citation/Harvard_Complete.pdf
10. Turabian Citation [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.press.uchicago.edu/books/turabian/turabian_citationguide.html
11. Стили цитування різних наук: Which Citation Style Should You Use? (Based on FIELD/Subject) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://subjectguides.library.american.edu/c.php?g=175008&p=1154150>
12. Список журналів в Scopus [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.elsevier.com/journals/title/all>

Поради щодо академічного стилю підготовки статей англійською мовою:

1. Advice on Writing, University of Toronto [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.writing.utoronto.ca/advice>
2. Academic Writing, Purdue Online Writing Lab [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://owl.english.purdue.edu/owl/section/1/2/>
3. Tips for Writing in North American Colleges: The Basics, Purdue Online Writing Lab [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/683/01/>

Відкриті електронні ресурси реферативних баз:

1. Refworks.com (30-day free trial)
2. Endnote.com (30-day free trial)
3. Zotero.com – Totally free (less powerful)
4. Free resources: elibraryusa.state.gov